

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE NOORDWIJK

Beleidsplan 2023 - 2028

INHOUD

I. Inleiding: wie zijn we en waar staan we voor?	2
Uitdagingen	2
Waar liggen belangrijke knelpunten?.....	2
Opbouw van dit beleidsplan	4
II. Tweesporenbeleid: traditioneel en experimenteel kerk-zijn naast elkaar	4
Wij zetten stap voor stap in op een diversificatie van wat wij doen en aanbieden:	4
Wij profileren onze verschillende locaties stap voor stap op uiteenlopende manieren:	5
Wij verlagen onze drempels richting buurt en dorp:	5
III. Hoe verder in de verschillende geledingen van onze gemeente?	5
3.1 Vieren	5
Wat betekent ‘diversificatie’ m.b.t. het vieren?.....	5
Wat betekent ‘profilering’ m.b.t. het vieren?	6
Wat betekent ‘drempelverlaging’ m.b.t. het vieren?	7
Wat betekent dit concreet?	7
3.1.1 Muziekplan.....	7
3.2. Ontmoeting en Bezinning.....	8
Voor de periode vanaf 2023 worden de volgende doelen gesteld:	9
3.3 Pastoraat	9
Wat is er zoal bereikt en waar willen we naar toe?	10
Vanaf januari 2023 kan daar als volgt aan gewerkt worden	10
3.3.1 Pastoraat in de woonzorgcentra.....	10
3.4. Diaconaat	11
Vanaf 2023 kan daar als volgt aan gewerkt worden:	11
3.4.1 Waar beschikken wij over braakliggend potentieel?.....	12
3.4.2 De droom: het Windkracht-Café!	12
3.5 Oecumene	13
IV. JEUGDWERK.....	13
V. Windkracht	14
VI. Binnen degelijke, maar ook flexibele bestuurlijke kaders	15
VII ... en een voortdurende aandacht voor duurzaamheid.....	15
WAT IS NODIG?	15
VIII. Communicatie en public relations.....	15
Wat is nodig?.....	16
IX. VRIJWILLIGERS	16
STAND VAN ZAKEN	16

Wat is nodig?.....	17
X. COLLEGE van KERKRENTMEESTERS	18

I. INLEIDING: WIE ZIJN WE EN WAAR STAAN WE VOOR?

De protestantse wijkgemeente Noordwijk is een geloofsgemeenschap die haar weg gaat in vertrouwen op de liefde van God. In het leven, sterven en opstaan van Jezus Christus hebben we de eigen aard en de unieke betekenis daarvan leren kennen: voor onze gemeenschap, voor ons persoonlijk en voor de wereld waarin wij leven. Wekelijks komen we samen in onze twee mooie kerkgebouwen, de Oude Jeroenskerk en de Buurtkerk, om ons in de zondagse erediensten te laten bezielen door de Bijbelse verhalen. Hierbij stellen we ons de vraag hoe wij hier in het leven en werken van alledag concreet mee aan de slag kunnen.

Uiteraard zijn we niet alleen kerk op zondag. Naast onze kerkgebouwen zijn ons zalencentrum De Vinkenhof en het Windkrachthuis aan de Hoofdstraat uitstekend geschikt voor allerlei gemeenschappelijke activiteiten door de week en (De Vinkenhof) voor kleinschalige uitvaartdiensten. Hier wordt door kerkgangers en vele anderen voluit gebruik van gemaakt.

Belangrijk kenmerk van onze geloofsgemeenschap is het verlangen om ruimte te bieden aan allerlei mensen die hun eigen achtergrond, levensgeschiedenis en geloofsbeleving meebrengen. Daarbij willen we niet denken in grenzen, laat staan muren, maar in samen delen, samenwerken en zorg hebben voor elkaar. Veelkleurigheid ervaren we als een kostbaar geschenk waar we zuinig op zijn. In onze geloofsgemeenschap is dan ook volop de ruimte om te experimenteren en nieuwe wegen te zoeken in vieren, leren, dienen en ontmoeten, zonder waardevolle verworvenheden uit de traditie te verwaarlozen.

Als geloofsgemeenschap hebben we het geluk dat we momenteel geen gebrek hebben aan financiële middelen en kunnen beschikken over goed onderhouden gebouwen. Op grond van eerdere rapportages en de inschatting van het college van kerkrentmeesters mogen we ervan uitgaan dat vierplaatsen en gebouwen tot 2028 kunnen worden gehandhaafd.¹ Er is dus veel ruimte om hoopvolle dingen te ondernemen, nieuwe initiatieven te ontplooiën en vast te houden aan wat onze gemeente helpt om echt gemeente van Christus te zijn. Dit alles is reden voor grote dankbaarheid.

UITDAGINGEN

Dat neemt echter niet weg dat wij als Protestantse Gemeente Noordwijk de urgentie voelen van al langere tijd gaande maatschappelijke ontwikkelingen van individualisering en secularisatie. Door de Coronacrisis zijn deze nog extra aangewakkerd en zichtbaar gemaakt. De fysieke leegte van onze kerkgebouwen is gegroeid, maar ook de figuurlijke afstand die velen - ook binnen onze gemeente - ervaren tot de kerk, haar erediensten en activiteiten. Om in de toekomst levensvatbaar te blijven en om een relevante rol in de concrete levens van mensen te kunnen blijven spelen, zullen wij daarom op alle beleidsterreinen moeten *her-kerken*.² Dat vraagt een langdurige visie op veranderingsprocessen die in de periode die dit beleidsplan beslaat, zullen worden ingezet, maar nog (lang) niet afgerond zullen worden.

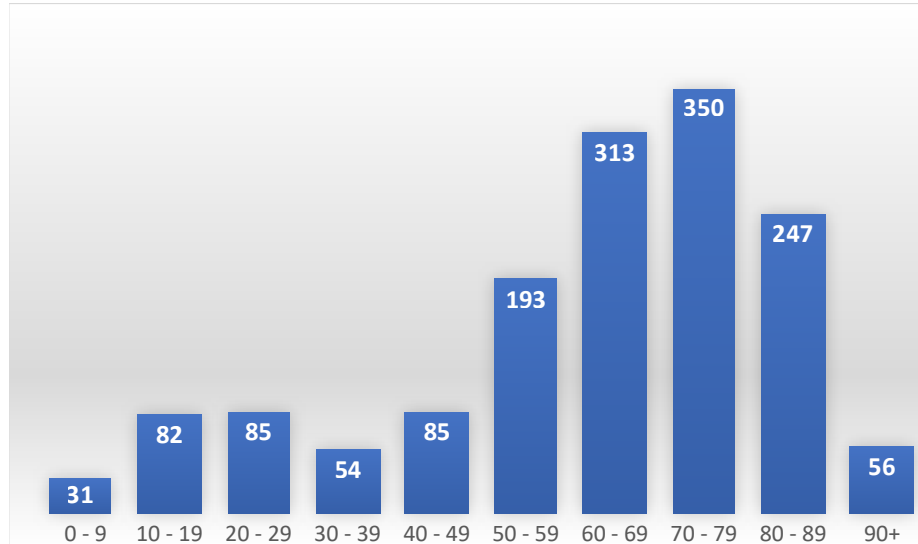
WAAR LIGGEN BELANGRIJKE KNELPUNTEN?

1. We kunnen met vreugde constateren dat we wekelijks ruim boven de honderd (aangevuld met een fors aantal digitale) kerkgangers in onze kerken mogen begroeten, met uitschieters naar het vier- of vijfvoudige bij bijzondere diensten. Dat neemt echter niet weg dat we de kinderen en de middengroepen steeds meer missen in onze vieringen. *De kindernevendienst lijdt een noodlijdend bestaan en de kerkdiensten zijn voornamelijk bezet door zestigplussers (wat fijn is, maar eenzijdig!).*

¹ Zie *Eindrapportage Commissie behoud vierplaatsen 2019* en *Rapportage Commissie gebouwen 2018*

² Rimmelt Meijer en Peter Wierenga, *Herkerken, de toekomst van geloofsgemeenschappen*, Amersfoort 2021 (derde druk)

- In de opbouw van de gemeente zien we hetzelfde beeld. Er is een grote, afnemende groep ouderen die de gemeente (ook financieel) draagt tegenover een kleine groep jongeren die op allerlei manieren een actieve bijdrage levert (bijvoorbeeld in muzikale ondersteuning en meedenken over erediensten, marketing van gebouwen etc.).*

Leeftijdsoopbouw gemeente per 1 januari 2023 (mee-geregistreerden, vrienden en bewoners van de 's Heeren Loo zijn niet meegenomen in deze cijfers)

- In onze geloofsgemeenschap lopen allerlei mensen rond die betrokkenheid tonen en als vrijwilliger hun tijd en inzet willen geven. Tegelijk lijken we tegen het plafond aan te zitten wat betreft menskracht bij vrijwilligers. *Het wordt steeds moeizamer om sleutelfuncties te vervullen voor een ambtstermijn van minimaal vier jaar (bijv. scriba, voorzitter, ouderling).**
- Hoewel we in de afgelopen jaren steeds meer naar elkaar zijn toegegroeid, is er hier en daar nog een kloof merkbaar vanuit het verleden tussen de voormalige wijken Oost en West c.q. betrokkenen bij de Oude Jeroenskerk en bij de Buurtkerk. Bij kernleden is er soms ook te weinig besef dat niet-kerkgangers ook voluit kerkleden zijn die misschien een andere omgang met het (samen) geloven zoeken dan tijdens de vieringen. Er is iets van een generatiekloof, doordat de groep vrijwilligers en kerkgangers veelal uit zestigplussers bestaat (met uitzondering van Windkracht 3pt0 en het jeugdplatform) en zodoende een stempel zet op het reilen en zeilen van de gemeenschap.*
- Hoewel we ons mogen verheugen in breed scala van ontmoetende, bezinnende, missionaire en diaconale activiteiten, ligt het accent soms toch nog bij 'we doen wat we altijd al doen' en worden er minder vanzelfsprekend gezocht naar manieren om als geloofsgemeenschap van betekenis te zijn voor onze omgeving (dorp, Bollenstreek). *Het is daarom belangrijk om ernaar te streven als kerkgemeenschap in al onze geledingen ook een diaconaal aspect te hebben, zodat diaconaal gemeente zijn echt in onze vezels komt te zitten. Als je de gemeente vergelijkt met een trein met wagons zou de diaconie niet alleen een van de wagons moeten zijn, maar ook deels de lading van elke wagon moeten dekken. Door de versterking van dat diaconale karakter wordt de gemeente meteen ook meer missionair.**
- Onze gemeente mag zich verheugen in een uitstekende financiële basis en dat is belangrijk. Maar een doordacht beleid rond de vraag hoe we als gemeente van Christus met ons financiële vermogen omgaan, is blijvend nodig. *De valkuil is immers dat we meer aan het veiligstellen van onze (financiële) middelen denken dan aan onze roeping als gemeente.**

Vanaf januari 2023 willen we vanuit vreugde en dankbaarheid, maar ook met een ogen oog voor de knelpunten, nieuwe wegen zoeken om onze wijkgemeente meer toekomstbestendig te doen zijn. Dit is een proces van zoeken en tasten, van bezinning en gebed: in het besef dat wij mensen niet het laatste woord hebben en dat de Geest van God ons altijd weer terugroept en op nieuwe, ongedachte sporen zet. Maar ook in het besef dat wij verantwoordelijke wezens zijn, aan wie het beheer van de hemelse schatten op deze aarde is toevertrouwd.

OPBOUW VAN DIT BELEIDSPLAN

Eerst schetsen we een algemene lijn hoe we een en ander zouden willen aanpakken. Hierin zullen ideeën over vieren, diversiteit en openheid worden geschetst. Vervolgens willen we zo concreet mogelijk zijn over wat we op de verschillende onderscheiden en tegelijk samenhangende vlakken van gemeente zijn willen aanpakken op korte, middellange termijn en verder.

II. TWEESPORENBELEID: TRADITIONEEL EN EXPERIMENTEEL KERK-ZIJN NAAST ELKAAR

Om onze vergrijzende gemeente meer toekomstbestendig te maken, is het van belang dat we vanaf januari 2023 op alle beleidsterreinen (eredienst, pastoraat, bezinning en ontmoeting, jeugd-, missionair- en diaconaal werk etc.) niet alleen aan traditionele vormen vasthouden, maar ons daarnaast steeds nadrukkelijker ook via nieuwe en experimentele vormen profileren. Het spoor van onze gemeente bestaat dus uit twee rails: een rail met behoud van het goede dat in het verleden is opgebouwd en een rail met vernieuwing en experiment met het oog op de toekomst. Wat nieuwe en experimentele vormen betreft, hoeven we het wiel uiteraard niet overal opnieuw uit te vinden. Wij hebben al veel in huis en zijn op allerlei terreinen uitdagingen aangegaan. Toch willen wij ook experimentele vormen ontwikkelen die nog nieuw voor ons zijn. Dit met de bedoeling om

- effectiever aan verbinding en de bevordering van gemeenschapszin te kunnen bouwen;
- beter op kleine groepen te kunnen inzetten, om de individuele afstand tot kerk en geloof te overbruggen;
- relevanter op de uiteenlopende vragen, verlangens en behoeften van verschillende doelgroepen binnen en buiten de kerkgemeente te kunnen antwoorden;
- ook op lokale en maatschappelijke zorgen/vragen/problemen te kunnen inspelen om zo beter kerk in en voor de buurt te kunnen zijn.

Op beleidsniveau worden daarom de volgende drie principiële wissels verzet:

WIJ ZETTEN STAP VOOR STAP IN OP EEN DIVERSIFICATIE VAN WAT WIJ DOEN EN AANBIEDEN:

Daarbij is vooral te denken aan een vergroting van de variatie langs de volgende categorieën, die elkaar nadrukkelijk wederkerig overlappen:

- de liturgische vorm: Wat de erediensten betreft proberen wij uit een steeds rijkere veelvoud van liturgische tradities te putten. Naast onze traditionele liturgie bieden wij steeds vaker experimentele vieringen aan. Zo introduceren we naast reeds bekende ook nieuwe vormen. Van Top2000 tot stiltevieringen, van Thomasmissen tot Kliederkerk, van Maaltijddiensten tot Anders Vieren. Dit nadrukkelijk met het oog op een diversiteit van wat er in een viering te leren en te beleven valt.
- variatie in vormgeving: Zowel wat de vieringen als ook de andere activiteiten betreft, streven wij ook naar een variatie in vormgeving als het gaat om drempelhoogte. Denk aan gebedsvieringen van maar een kwartier, bijvoorbeeld tijdens lunchpauzes, maar ook aan een

Thomas-mis van drie uur op een zondagmiddag. Aan inspiratie en zingeving binnen kleine huiskamergroepen, maar ook tijdens grote bijeenkomsten in onze kerken. Aan inhoudelijk verrijkende, maar ook veeleisende lezingen, maar ook aan kerk-in-de-kroegavonden waar gezelligheid vooropstaat en aan diaconale activiteiten die tevens gemeenschapsvormend werken.

- randvoorwaarden: Bij alles wat wij doen en aanbieden, vragen wij ons het volgende af. Kan dat niet een keertje ook op een andere plek en/of dag/tijdstip? Kerk ben je ook door de week, in huiskamer en winkelstraat! Ook tijdens een duinwandeling kan je vieren, het evangelie is ook in TV-soaps te ontdekken en in het Windkrachthuis als buurthuis kan je misschien wel enorm goed uitstralen wat kerk is. Het goede nieuws alleen op zondag en verstoopt achter kerkmuren verkondigen, dat is pas écht zonde!
- doelgroepen: Bij het samenstellen van ons aanbod gaan wij sterker vanuit doelgroepen denken. Daarbij is ons streven dat wij geen groep te nadrukkelijk bedienen, maar ook niemand over het hoofd zien. Hiervoor is een intensief verkennings- en luisterproces van groot belang. Daarbij stellen we ons steeds de volgende vragen: wat zijn onze verschillende doelgroepen binnen en buiten onze kerkgemeenschap en wat zijn hun zorgen, vragen en verlangens maar ook hun gaven en talenten?

WIJ PROFILEREN ONZE VERSCHILLENDE LOCATIES STAP VOOR STAP OP UITEENLOPENDE MANIEREN:

Als kerkgemeenschap met meerdere gebouwen leven wij in de luxepositie dat wij ons tweesporenbeleid stap voor stap ook ruimtelijk vorm kunnen geven. Ook als dat niet betekent dat op termijn, om maar een voorbeeld te noemen, ons “traditionele” aanbod rond de Oude Jeroen en onze “experimentele” vieringen en activiteiten rond de Buurkerk geclusterd zijn, biedt een duidelijkere inhoudelijke profilering van onze locaties verschillende voordelen wat verwachtingspatronen en gemeenschapsvorming betreft. Het gesprek over een duidelijker en uiteenlopende profilering van onze locaties, wat aanbod en PR betreft, moet zo snel mogelijk op gang komen.

WIJ VERLAGEN ONZE DREMPELS RICHTING BUURT EN DORP:

In ons streven om als kerk van meer betekenis te kunnen zijn in en voor de buurt, zullen wij onze samenwerking met de lokale politiek en onze verschillende partners in de samenleving en het bedrijfsleven intensiveren. Dit altijd met de vraag in ons achterhoofd hoe wij effectief op bestaande zorgen en vragen in kunnen spelen en wat onze specifieke bijdrage aan het samenleven in Noordwijk en omgeving kan zijn.

Bij deze drempelverlaging kunnen onze gebouwen een grote rol spelen. Wat is voor een uitgebreider openstelling van onze kerkgebouwen nodig? Zijn er nieuwe wegen te bedenken om de rol die onze (kerk-)gebouwen in het Noordwijkse leven spelen te vergroten? Van kunst tijdens de open kerk tot aan het uitbaten van een kerk-café in het Windkrachthuis of de Oude Jeroen is hier veel mogelijk. Natuurlijk is afstemming met het college van kerkrentmeesters hierbij steeds van belang.

III. HOE VERDER IN DE VERSCHILLENDE GELEDINGEN VAN ONZE GEMEENTE?

3.1 VIJFEN

WAT BETEKEN'T ‘DIVERSIFICATIE’ M.B.T. HET VIJFEN?

Als het om diversificatie gaat m.b.t. het vijfen noemen we een aantal zaken en ontwikkelingen die daarbij nodig zijn:

De zondagse eredienst blijft een pijler van ons kerk zijn, maar we gaan ook creatief op zoek naar wegen om vanuit onze traditie op andere manieren, plekken en tijden van de week te vijfen.

Juist voor de oudste groep is een andere tijd en plek van vieren al ingeburgerd. De weeksluitingen in de verzorgingshuizen op de vrijdag worden redelijk tot goed bezocht en als een inspirerend en samenbindend moment in de week ervaren. Wij zetten ons daarom in voor het voortbestaan van deze vieringen. In WZC Jeroen wordt sinds 2021 aan de vieringen vorm en inhoud gegeven samen met de parochie. Het is niet ondenkbaar dat in Groot Hoogwaak in de toekomst ook oecumenisch wordt gevierd. We staan open voor samenwerking met de parochie en wellicht anderen om dat gestalte te geven.

De diensten met extra aandacht voor kinderen en tieners bestaan in verschillende vormen. Het gaat dan om extra accenten voor de kinderen en jongeren bij de hoogtijdagen en om themadiensten, vieringen in verbinding met de kindercatechese, kliederkerk en tot voor kort ook de kerk- en schooldiensten. Helaas zijn deze laatstgenoemde diensten niet meer mogelijk, omdat de protestantschristelijke basisscholen liever met het oog op de eigen identiteit op een andere manier samenwerking zoeken met de kerk.

Het is belangrijk om de jongeren en jongvolwassenen meer bij de wijze van vieren te betrekken. Met name voor het jongere segment van de gemeente zou de focus kunnen liggen op het vieren op andere momenten dan de zondagse eredienst. Ook met scholen moet worden onderzocht hoe samen te werken in tijden van verandering. Het is raadzaam om dat in breder verband te doen dan uitsluitend met de PC-scholen in Noordwijk alleen: de Sophia Scholenkoepel, de werkgemeenschap van predikanten en de oecumenische partners zijn hierbij eveneens belangrijke partijen.

Omdat we gericht te werk willen gaan, is onderzoek naar beleving en behoeftes binnen verschillende doelgroepen in onze gemeente van belang, ook met het oog op locatie en tijdstip van vieringen. Daarbij moeten we ervoor waken dat we niet op voorhand uitgaan van aannames. Geen van de doelgroepen in onze gemeente is immers homogeen. Binnen elke doelgroep leven uiteenlopende behoeftes en verlangens omtrent datgene wat men hoopt te vinden in een viering. Ook kunnen mensen binnen een doelgroep dezelfde viering op verschillende manieren beleven.

Steeds is het zaak dat we goed in de gaten houden waar mensen naar zoeken en hoe verschillende manieren van vieren concreet door mensen uit onze gemeente worden beleefd.

Daarom hebben we als taak om te onderzoeken welke vormen, tijden en plaatsen van vieren voor onze kerkgemeenschap zinvol en wenselijk zijn en daarmee te experimenteren om tot nieuw beleid te komen. Veel hebben wij al in huis, omdat we naast onze klassieke zondagse vieringen ook allerlei alternatieve vormen van vieren organiseren: van meditatieve avondgebeden via Top2000, onze vespers en de weeksluitingen tot aan de Kliederkerk. Maar wat is er nog meer? Wat doet de harten elders sneller kloppen? Wat voor vieringen bezoeken onze gemeenteleden (en wijzelf wellicht ook weleens) 'buiten de deur'? Waarmee hebben wij en anderen in onze gemeente wel ervaring, maar doen het (nog) niet? En wat van al dit moois is in Noordwijk toe te passen en geeft antwoord aan een verlangen/behoefte?

WAT BETEKENT 'PROFILERING' M.B.T. HET VIERNEN?

We zouden 'profilering m.b.t. het vieren' kunnen omschrijven als een stapsgewijze doorontwikkeling van het eigen karakter van onze gebouwen met verschillende zwaartepunten van vieren, waarbij het om een tendens en geen absolute tweedeling gaat. Wel moet er grotere helderheid komen over de vraag wat op de verschillende locaties te vinden/te beleven is. Hier moet natuurlijk goed over worden nagedacht:

Profilering langs welke meetlat? Klassiek hier en experimenteel daar lijkt te zwart-wit, net als gerichtheid op bepaalde doelgroepen, ook vanwege hun diverse karakter. Beter lijkt het om aan een profilering langs verschillende beleving en behoeftes van vieringen en activiteiten te denken? Bijvoorbeeld meer verstilde of juist meer 'lerende' vieringen.

Hierbij kijken we steeds welke locatie het meest passend is. Welk gebouw ademt welke sfeer? Wat is waar beter mogelijk en wie voelt zich waar meer of minder 'thuis'? Daarbij zijn er naast de Buurtkerk en de Oude Jeroenskerk wellicht ook andere vierplekken...

Binnen de eigen gemeente gebeurt de profilering natuurlijk vooral door de vieringen, maar daar houdt niet op. Ook bij doordeweekse activiteiten en verhuur moeten deze overwegingen worden meegenomen.

Herkenbaarheid van vierplaatsen wordt versterkt door een goede PR. In het kader van de vergroting van zichtbaarheid en uitstraling krijgt de *live stream* van vieringen en lezingen en het promoten van het preekarchief e.d. extra belang. Eigen *social media* voor allebei de locaties zijn het overwegen waard. Accounts van allebei de locaties en eventueel zelfs een gemeente- of kerk-app zijn belangrijk om te onderzoeken en zo mogelijk tot stand te brengen.

Ook binnen de gemeente moeten qua PR nieuwe wegen worden onderzocht. Het is immers nog maar de vraag of de 0 tot 60-jarigen de Kerkwijzer nog lezen. Het faciliteren voor Duitstalige vieringen in met name de zomer, en wellicht ook voor andere groepen zou mogelijkheden voor de profilering van de Buurtkerk kunnen bieden, eveneens de gedroomde toekomst voor het Windkrachthuis (zie HF. VI van dit beleidsplan).

Profileren doe je ook door de inhoud: Hoe kunnen wij de relevantie van de vieringen vergroten? Hoe kunnen we een grotere verbinding tussen de zondag en het overige aanbod door de week creëren? Kan er meer gedaan worden met het jaarthema?

WAT BETEKENT 'DREMPELVERLAGING' M.B.T. HET VIEREN?

Drempelverlaging omvat de letterlijke en digitale toegankelijkheid tot onze vieringen, maar ook het taalgebruik, vorm én inhoud ervan, eveneens hoe wij er PR voor maken. (zie HF. VIII van dit beleidsplan).

Drempelverlaging kan ook een democratisering van de keuze, voorbereiding en uitvoering van onze vieringen betekenen. Hoe bereiken wij meer betrokkenheid van gemeenteleden en eventuele gasten? Vaak hangt dat samen met het 'eigenaarschap' van de vieringen. Hier zouden meer en ook wisselende 'voorbereidingsgroepen' onder leiding van een voorganger voor de vieringen van betekenis kunnen zijn.

WAT BETEKENT DIT CONCREET?

We gaan experimenteren met een regelmatige (bijvoorbeeld eenmaal per maand) alternatieve viering voor jong en oud onder de noemer 'Lighthouse'. Deze vinden plaats op de zolder van de GJV en worden muzikaal begeleid door Delight. Het is een vervanging van de jeugdkapel, maar dan voor een bredere leeftijdsgroep waarbij het doel om allereerst de jongeren aan te spreken, bovenaan blijft staan.

De Taizé-avondgebeden op vrijdagavond in de Buurtkerk, aansluitend op de open kerk, worden volgehouden met het doel dat er een vaste kring van deelnemers ontstaat, hoe klein deze ook kan zijn of blijven.

In het project 'Leerbezoeken aan de middengeneratie' dat in het voorjaar van 2023 gestalte krijgt, ontvangen we wellicht suggesties voor andere accenten in de vieringen en deze zullen dan serieus bekeken moeten worden.

Er blijft volop ingezet worden op communicatie over de vieringen via de digitale en sociale media en zo mogelijk wordt dit nog verbeterd.

3.1.1 MUZIEKPLAN

Er is een uitgebreid beleidsplan Kerk en Muziek dat in januari 2023 is herzien en als aanhangsel bij dit algemene Beleidsplan gevoegd kan worden. Dit beleidsplan Kerk en Muziek geeft vooral een beschrijving van de stand van zaken bij allerlei aspecten op dit terrein. Er wordt aandacht besteed aan de waarde en de criteria van de kerkmuziek, de liturgische orde van de ochtenddiensten en de vespers wordt beschreven en de Stille Week en de rouw- en trouwdiensten komen voorbij. Ook is er aandacht voor het Taizé-liederengoed dat in de avondgebeden op vrijdagavond in de Buurtkerk vooral de zang bepaalt en voor het nieuwe initiatief Lighthouse dat in het najaar van 2022 van start is gegaan. Daarnaast komt in het beleidsplan ook aan de orde hoe de personele bezetting geregeld is en hoe het

staat met de kwaliteit van het instrumentarium. Beide laatste punten zijn in januari 2023 aanleiding tot tevredenheid.

Het beleidsplan eindigt met uitdagingen en aanbevelingen die hieronder kort samengevat worden weergegeven:

- 1) Handhaving van de muziekuitoefening op het huidige niveau in beide kerkgebouwen is belangrijk. Dit wordt gegarandeerd door een uitstekende cantor-organist in de Oude Jeroenskerk, door een goed niveau van het vesperkoor en door een bekwaam team van drie organisten (waarvan één aan de Schumann Akademie is opgeleid) en een pianist die op een uitstekende manier de muzikale begeleiding en omlijsting in de vieringen vorm en inhoud kunnen geven.
- 2) Er kunnen verschillende doelgroepen onderscheiden worden die elk hun eigen wijze van muziekbeleving hebben. Daarom is het van belang een begaanbare weg te zoeken met respect voor verschillen in inzicht en beleving.
Een lastig probleem is de wijze waarop de muzikale beleving van de jeugd in de kerkdiensten kan worden gehonoreerd, voor zover zij daar al komen. Toch moet de gemeente blijven zoeken naar muzikale vormen die wellicht ook jongeren kunnen aanspreken. In de Lighthouse-diensten die in het najaar van 2022 zijn gestart, wordt verkend welke religieuze muziek de jongeren aanspreekt. Daarvan zou dan invloed kunnen uitgaan op de zondagmorgendiensten door middel van een lied dat juist de tieners kan aanspreken.
- 3) Het is van belang dat de muzikale participatie van gemeenteleden wordt verhoogd. Onder andere het geleidelijk instuderen van meer en andere minder bekende liederen door de gemeenteleden is daarbij essentieel. Het kerkkoor en vesperkoor en eventuele projectkoren zijn daarbij van groot gewicht.
- 4) Het is van belang dat er voldoende financiën beschikbaar zijn om de kerkmuziek op een goed niveau te handhaven. Daarbij denken we allereerst aan de aanstelling van de cantor-organist in de Oude Jeroenskerk en de vergoedingen voor de organisten en de pianist in de Buurtkerk. Maar met een vast budget kunnen ook af en toe solisten, koren, muziekensembles van buiten worden aangetrokken.
- 5) Het is evenzo van groot belang dat er reserveringen plaatsvinden voor het onderhoud van het instrumentarium, zodat de orgels, vleugels en piano's in goede staat blijven.

Uit bovenstaande vloeit voort dat jaarlijks wordt bekeken welke kosten te verwachten zijn en welke financiële ondersteuning de muzikale activiteiten en onze koren en muzikale medewerkers nodig hebben.

3.2. ONTMOETING EN BEZINNING

Bij Ontmoeting en Bezinning – vroeger Vorming en Toerusting geheten – gaat het om een wezenlijk aspect van ons gemeente zijn. De werkgroep Ontmoeting en Bezinning heeft als doel mensen bij elkaar te brengen en aan het nadenken te zetten over wezenlijke thema's van geloof en leven. Het streven is om dat te doen door middel van een gevarieerd en wisselend activiteitenprogramma dat elk seizoen wordt aangeboden. Dit programma wil allerlei deelgebieden bestrijken zoals bijbelstudie, meditatie, geloofsgesprek, theater, film en literatuur en daarnaast ook kunst, muziek, diaconaat en filosofie. Er wordt bovendien steeds goede samenwerking gezocht met het Noordwijkse Leerhuis dat aandacht geeft aan de joodse traditie. Dit Leerhuis is verbonden met de protestantse wijkgemeente, maar vaart een zelfstandige koers die oecumenisch gericht is.

Windkracht 3pt0 stelt een eigen jaarprogramma samen, maar dit wordt integraal opgenomen in het complete jaarprogramma van Ontmoeting en Bezinning. Ook het catecheseprogramma voor de jeugd, dat door het jeugdplatform wordt vastgesteld, heeft in het jaarprogramma van Ontmoeting en Bezinning zijn geëigende plaats.

De activiteiten worden voorbereid en geleid door de eigen predikanten of door mensen die worden uitgenodigd en daarvoor vaak ook een honorarium ontvangen.

De werkgroep bewaakt dat het aanbod open staat voor ieder die belangstelling heeft. Er wordt daarom gestreefd naar een aanbod dat ook niet-kerkleden kan aanspreken. In de praktijk blijkt ook dat bij sommige activiteiten er een brede en diverse deelname is van mensen zowel binnen als buiten de kerk.

Er worden zo min mogelijk financiële drempels opgeworpen en daarom verdient het de voorkeur niet met entreegelden te werken maar waar nodig met vrijwillige bijdragen van deelnemers. Zo kan deelname aan activiteiten mogelijk zijn voor alle inkomensgroepen.

Een goed contact met de werkgroep communicatie is van belang om alle activiteiten breed bekend te kunnen maken. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van een integraal overzicht in de Kerkwijzer van september of oktober en op de website en van flyers met een beknopt overzicht.

De activiteiten kunnen vaak in het kerkelijk zalencentrum De Vinkenhof plaatsvinden, waarin ook een filmzaal aanwezig is en ruimtes voor ontmoeting van kleinere groepen beschikbaar zijn. Daarnaast kunnen ook de kerkgebouwen benut worden voor grotere activiteiten en kan soms ook de intieme setting van de huiskamer of de keukentafel gezocht worden.

De bedoeling is dat in sommige onderdelen van het jaarprogramma het dan geldende jaarthema tot zijn recht komt.

VOOR DE PERIODE VANAF 2023 WORDEN DE VOLGENDE DOELEN GESTELD:

- het vasthouden van de breedte, diversiteit en laagdrempeligheid van het aanbod
- het verder ontwikkelen van een grote jaarlijkse oecumenische activiteit ‘Zin in de Bollenstreek’ (dus op het gebied van zingeving) in samenwerking met Windkracht 3pt0, Cultuurcafé van der Meer en eventuele andere instanties
- het verbinden van activiteiten met vieringen waardoor die vieringen een bijzonder accent krijgen
- het oplossen van eventuele belemmeringen in de kerkgebouwen als het gaat om exposities van kunst en cultuur en de kerkgebouwen zo mogelijk daartoe meer openstellen
- de keukens van de kerkgebouwen geschikt maken om te koken, zal op het verkrijgen van een brandveiligheid vergunning van de Veiligheidsregio (brandweer) stuiten, omdat deze keukens daarvoor niet zijn ingericht. Met het College van Kerkrentmeesters kan verkend worden welke alternatieven hierbij mogelijk zijn.

3.3 PASTORAAT

Een belangrijke pijler van het kerkenwerk is het omzien naar mensen, het pastoraat. Pastor betekent herder en het gaat er in het pastoraat dus om dat je aandacht en zorg voor mensen wilt hebben zonder opdringerigheid of betutteling. In deze ontmoetingen kunnen geloofservaringen een plek hebben.

Er zijn verschillende vormen van pastoraat. Bij contactpastoraat gaat het om een bijpraatbezoekje bij mensen die zich misschien eenzaam voelen of het fijn vinden dat er af en toe iemand langskomt voor een kopje koffie of thee. Het kan ook gaan om het verwelkomen van een nieuw ingekomen gemeentelid, een bloemetje brengen naar aanleiding van een huwelijksjubileum of een verjaardag bij mensen die een hoge leeftijd hebben bereikt. Er zijn ook allerlei andere situaties te bedenken waarbij het goed is om contact met iemand te maken. Het contactpastoraat wordt vormgegeven door de wijkteams met contactpersonen die geleid worden door een ouderling of coördinator.

In het geval van crisispastoraat gaat het meestal om mensen die (ernstig) ziek zijn, veel verdriet hebben of kampen met zorgen en problemen, waarbij ze graag een vertrouwenspersoon als bondgenoot aan hun zijde willen hebben. De predikanten en de kerkelijk medewerker (voor ouderenpastoraat en jeugdwerk) zetten zich er samen met gemeenteleden en de leden van de wijkteams voor in om aan deze vorm van pastoraat inhoud te geven.

Natuurlijk ontstaan waardevolle contacten niet alleen op afspraak, maar ook door toevallige ontmoetingen op straat of in de winkels. In de gemeente wordt een veelheid van activiteiten georganiseerd (erediensten, film- en thema-avonden, vergaderingen, kooractiviteiten, maaltijden, koffie na de dienst of door de week, etc.) die belangrijke bronnen van contact zijn en – zo leert de

coronatijd – node worden gemist wanneer deze opeens wegvallen. Deze activiteiten kunnen zomaar een pastoraal tintje krijgen.

WAT IS ER ZOAL BEREIKT EN WAAR WILLEN WE NAAR TOE?

In de afgelopen jaren is er gericht gewerkt aan het versterken van de bezetting van de wijkteams. Er is in het seizoen 2017-2018 een goedbezochte en breed gewaardeerde ronde buurtkennismakingsgesprekken gehouden. Ook wordt er een jaarlijkse toerustingsavond voor alle contactpersonen georganiseerd. Kortom, een prima basis om vanaf januari 2023 op voort te bouwen. Dat is nodig, want er liggen een aantal kwetsbaarheden. Over het algemeen kunnen we vaststellen dat er vooral een-op-een pastorale zorg wordt besteed aan oudere gemeenteleden. In de coronatijd hebben we gezien dat juist dit bezoekwerk vrijwel stil is komen te liggen. Omdat activiteiten op grote schaal zijn afgeblazen, zijn ook de spontane onderlinge contacten sterk verminderd.

Vanaf januari 2023 willen we ons inzetten voor het behoud van het traditionele contact- en crisispastoraat en tegelijkertijd investeren in een pastorale structuur die in samenspraak met Windkracht 3pt0 en Jeugd (het jeugdplatform) beter is toegesneden op jongere leeftijdsgroepen. We willen meer nadruk leggen op het bevorderen van onderlinge zorg en aandacht van leeftijd- en lotgenoten. De ervaring leert immers dat mensen in eenzelfde situatie elkaar nogal eens tot steun kunnen zijn. Ook moet goed worden nagedacht over de vraag hoe het pastoraat meer *coronaproof* kan worden. In de woonzorgcentra blijft het een belangrijke uitdaging om zowel het individuele pastoraat als weeksluitingen en ontmoetingsbijeekkomsten vorm te geven.

VANAF JANUARI 2023 KAN DAAR ALS VOLGT AAN GEWERKT WORDEN

- Via haar (digitale) kanalen nodigt de GJV in samenspraak met Jeugd jaarlijks alle jongere gemeenteleden uit voor haar activiteiten
- We organiseren in overleg met Windkracht 3pt0 een project waarbij we leerbezoeken afleggen bij leden van de middengroep om beter zicht te krijgen op de vraag hoe we als kerk betekenisvol kunnen zijn voor deze groep
- Windkracht 3pt0 nodigt op gezette tijden dertigers, veertigers en vijftigers in de gemeente uit en zorgt voor aantrekkelijke activiteiten voor deze leeftijdsgroep
- Er wordt momenteel driftig bijgebouwd in Noordwijk en als er heel veel kerkadressen in de nieuwe wijk komen, moet er een nieuwe wijk met een wijkteam gevormd worden. Voor het zover is, kunnen deze adressen bij het Beeklaankwartier worden ingevoegd.
- We zoeken mogelijkheden om het nieuw ingekomenenbezoek nieuw elan te geven. Het is bijvoorbeeld een goede gedachte om de nieuwe Noordwijkers eens in de zoveel tijd uit te nodigen voor een rondleiding in de kerkelijke gebouwen en kennismaking met elkaar.
- We blijven zoeken naar manieren om ontmoeting en onderlinge zorg van gemeenteleden voor elkaar te bevorderen
- Samen met Windkracht 3pt0 en Jeugd wordt nadrukkelijk aandacht gegeven aan levensmomenten zoals de overgang van basisschool naar middelbare school (de overstapdienst), het (al dan niet) behalen van het schoolexamen, aan specifieke vragen die bij een bepaalde levensfase horen (bijvoorbeeld het dertigersdilemma), het delen van ervaringen rondom ziekte, verlies en rouw.
- We gaan na of er meer buitenactiviteiten (wandelen, ontmoetingen in de tuinen) kunnen worden gehouden in de lente- en zomermaanden.
- We zoeken antwoord op de vraag of en hoe we digitaal en telefonisch pastoraat steviger vorm moeten geven.

3.3.1 PASTORAAT IN DE WOONZORGCENTRA

In de Noordwijkse woonzorgcentra woont een groot aantal gemeenteleden. In met name Groot Hoogwaak, van oorsprong een woonzorgcentrum op protestantse grondslag, wonen de nodige gemeenteleden intramuraal, extramuraal en in de appartementen op het terrein. In het van oorsprong katholieke WZC Jeroen woont een kleiner aantal gemeenteleden, maar dat aantal is groeiend. De ouderenpastor is voor 0,6 fte aangesteld. Hij geeft samen met vrijwilligers vorm en inhoud aan het pastoraat in deze centra. Het gaat dan om pastoraal bezoekwerk en om ontmoeting in en rond de weeksluitingen en mogelijk kleinschalige activiteiten. Verder wordt er geestelijke bijstand gegeven als het einde naderbij komt, bij uitvaarten en rouwverwerking. Ook toerusting en een luisterend oor voor de bezoekvrijwilligers en communicatie en organisatie met de betreffende woonzorgcentra behoren tot de kernwerkzaamheden.

De bezoekvrijwilligers en betrokkenen bij de weeksluitingen raken meer en meer op leeftijd en worden kwetsbaarder. Het is daarom zaak dat er mensen en wegen gezocht worden om de continuïteit van dit belangrijke werk te garanderen.

3.4. DIACONAAT

Omdat de diaconie een eigen beleidsplan heeft geschreven, heeft het onderstaande een vrij summier karakter. Het hoeft immers geen herhaling te zijn van het diaconale beleidsplan en is het voldoende slechts hier en daar een paar extra accenten te leggen. Dit diaconale beleidsplan is als bijlage gevoegd bij dit beleidsplan 2023-2028

Het diaconaat van onze gemeente is zo wezenlijk dat het niet alleen gestalte kan krijgen door de waardevolle initiatieven en projecten die de diakenen van wijkgemeente Noordwijk samen met de diakenen van wijkgemeente Ichthus ondernemen, maar dat het alle deelgebieden van onze gemeente zou moeten doordringen. Dat betekent dat dus ook de vieringen, het jaarprogramma Ontmoeting en Bezinning, het jeugd- en ouderenwerk, het pastoraat, het beheer van geld en gebouwen en Windkracht 3pt0 mede een diaconaal karakter zouden moeten hebben

---

VANAF 2023 KAN DAAR ALS VOLGT AAN GEWERKT WORDEN:

- We houden er principieel aan vast dat elke viering een diaconale inzameling kent en dat er minimaal twee ZWO-vieringen per jaar zijn, waarbij de wijde wereld nadrukkelijk in beeld komt. Diakenen zouden meer in beeld kunnen komen in de diensten door vaker deel te nemen aan de voorbeden.
- In het jaarprogramma Ontmoeting en Bezinning wordt vastgehouden aan samenwerking met de diaconie en de Roemeniëwerkgroep bij duurzame activiteiten zoals het kledingcafé. Denk hierbij ook aan de sobere maaltijden tijdens de veertigdagentijd en andere diaconale maaltijden.
- Er wordt vastgehouden aan wisselende meerjarige Diaconale Projecten (over het algemeen per drie jaar).
- In het jeugdwerk worden kinderen en jongeren jaarlijks bepaald bij een diaconale thematiek (bijvoorbeeld het bezoeken van een inloophuis voor dak- en thuislozen, stilstaan bij een van de werken van barmhartigheid, een activiteit van dienstbaarheid, enz...)
- Er wordt zoveel mogelijk in de gaten gehouden of en waar er bij financiële nood, hulp geboden kan worden, ook buiten de kerkgemeenschap. Bij georganiseerde activiteiten worden mensen uitgenodigd mee te doen, zo nodig wordt een bijdrage door de diaconie bekostigd.
- Windkracht 3pt0 werkt aan een sterkere inloopfunctie van het Windkrachthuis voor hen die behoefte hebben aan contact of bijvoorbeeld een werkplek voor enkele uren, in samenwerking met de diaconie. Dit kan starten als het Windkrachthuis niet langer in gebruik is voor opvang van Oekraïense vluchtelingen.
- De diaconie zal niet vasthouden aan een sluitende begroting, maar haar vermogen op een goede manier beheren. Het diaconale geld en ruime vermogen kan gebruikt worden om meer uit te geven dan de inkomsten genereren als dat nodig is.
- De diaconie blijft samenwerking zoeken met maatschappelijke organisaties zoals de Voedselbank, Schuldhulpmaatje, Fietsmaatje, etc. Als wijkgemeente Noordwijk zijn we blij

met de diaconale eenheid met wijkgemeente Ichthus. Het College van diakenen van de Protestantse Gemeente Noordwijk trekt waar mogelijk op in oecumenisch verband.

3.4.1 WAAR BESCHIKKEN WIJ OVER BRAAKLIGGEND POTENTIEEL?

Onze gebouwen (OJK, Buurtkerk en Vinkenhof) worden door de week en in het weekend (relatief) goed benut door onszelf en door middel van verhuur. Vanaf het voorjaar van 2022 is het Windkrachthuis in gebruik als opvangwoning voor Oekraïense vluchtelingen. Als deze opvang op een bepaald moment voorbij is, bestaat het risico dat het Windkrachthuis voor het grootste gedeelte van de tijd leeg staat, ‘Koffie met een oortje’ en enkele vergaderingen en avondactiviteiten van Windkracht en het Jeugdwerk daargelaten. Bedacht moet worden dat het Windkrachthuis over ongekend veel mogelijkheden beschikt. Zeker als je aan de ligging onmiddellijk aan een drukke winkelstraat in het toeristische centrum van Noordwijk aan Zee denkt, aan het voortuintje met zon tot in de middaguren en aan de grote, door de kerk zeer beschutte en zonnige achtertuin.

Kortom: het Windkrachthuis lijkt dé plek voor de verwerking van dromen!

3.4.2 DE DROOM: HET WINDKRACHT-CAFÉ!

Wij denken vanuit het motto ‘een bloeiende kerk ontstaat, als je je inzet voor een bloeiende buurt’ (Samuel Wells). Dat leidt tot de droom om in het Windkrachthuis het ‘Windkracht-Café’ (of het ‘Kerk-Café’) te openen, liefst samen met een professionele bedrijfsleider die het uitbaat en met ons als kerkgemeente samenwerkt. Een lunch-, en borrel-café overdag, tot een uur of zeven, met een duidelijk geëtaleerd sociaal-christelijk profiel als ‘woonkamer van de buurt’, waar je, conform het motto van het ‘Café in the Crypt’ van St. Martin in the Fields te London *can find food, drink and something for the soul*. Denk aan lage prijzen voor minima, aan aandacht voor kinderen, aan ‘Koffie met een oortje’ op maandagochtend, en een activiteit voor kinderen op een andere ochtend zodat ouders even tijd voor zichzelf hebben of rustig kunnen shoppen. Aan een ruilkast voor boeken en (kinder)spullen, een ruilboom voor hulpdiensten, een mand voor de Voedselbank, de mogelijkheid om een koffie of een broodje voor iemand anders vooruit te betalen en aan een tafel waaraan de voorgangers openbare spreekuren houden (met de mogelijkheid om zich in de werkkamer of de Buurtkerk terug te trekken). Ook een wekelijks of maandelijks repair-café op een vaste ochtend of middag zou een goede mogelijkheid kunnen zijn. Kortom een plek voor gezelligheid én verbinding, voor lijfelijk en geestelijk voedsel, waar we op zondagmiddag wellicht ook café-diensten kunnen houden. Waar altijd een luisterend oor is en ruimte voor hulpvragen. Waar, in combinatie met doop-, trouw- en rouwdiensten, ook gefeest en herdacht kan worden. Waar misschien ook vrijwilligers uit de gemeente mee kunnen helpen en wij als kerkgemeenschap ook altijd terecht kunnen, aan een tafel of gebruikmakend van de hele tent. En ’s avonds, na sluitingstijd van het café, blijft het uiteraard mogelijk om er als kerkgemeenschap of Windkracht bijeen te komen.

De komende stap hierin is eventueel zelfs een “upgrade” van dit café tot een herberg, met kamers of een woninkje op de (nu leegstaande) bovenverdieping. Na de opvang van Oekraïense vluchtelingen zou op termijn de sociale functie behouden kunnen blijven, b.v. als tijdelijke crisisopvang o.i.d., maar waarmee, net als met het café, wellicht ook geld verdiend kan worden.

Bij bovenstaande is nauw overleg met het College van Kerkrentmeesters natuurlijk voorwaarde.

3.5 OECUMENE

De protestante wijkgemeente zet zich graag in voor waardevolle contacten met geloofsgenoten. Zij verheugt zich over de hartelijke contacten met de gemeenschappen rond de St. Jeroenskerk in Noordwijk Binnen en de Maria ter Zee kapel in Noordwijk aan Zee: beide onderdeel van de parochie St. Maarten. De vier oecumenische vieringen die jaarlijks worden gehouden: in de vredesweek en in de gebedsweek voor de eenheid van de Christenen en de oecumenische viering van 4 mei, willen we zo goed mogelijk continueren. Op uitnodiging van de parochie nemen we deel aan de jaarlijkse Jeroens ommegang in augustus. Wij zien mogelijkheden om de samenwerking rond weeksluitingen en wellicht ook pastoraal in de verzorgingshuizen te intensiveren en staan graag open voor verkennende gesprekken hieromtrent. Met dankbaarheid constateren we dat er in verschillende diaconale projecten (kerstpakketten, schuldhulpmaatje, fietsmaatje, paasgroeten) gezamenlijk wordt opgetrokken en dat dit de effectiviteit en het bereik ten goede komt. Ook zien we dat er steeds vaker op een natuurlijke wijze contact met elkaar wordt gezocht. De afstemming rond de opvang van de Oekraïense vluchtelingen is een duidelijk voorbeeld van deze ontwikkeling. Gemiddeld eenmaal per half jaar is er overleg met de parochie op bestuursniveau om bovenstaande samenwerking te bespreken en in goede banen te leiden.

IV. JEUGDWERK

Het jeugdwerk vormt een significante pijler van de PG Noordwijk. De pandemie heeft ons geleerd, dat als “het niet kan, zoals het moet, het maar moet zoals het kan.” Het is een leidraad van het jeugdwerk. We zoeken samen interactief naar mogelijkheden op basis van de vier pijlers van het jeugdwerk:

1. Vernieuwend en missionair zijn 2. Ondersteunen en verbinden 3. Uitvoeren 4. Leren.

In het Jeugdplatform zijn de 2 jeugdambtsdragers vertegenwoordigd, zijn de kindernevendienst en de GJV afgevaardigd en nemen 3 betrokken gemeenteleden deel. De professioneel jeugdwerker, voor 18 uur per week in dienst, neemt ook deel aan het Jeugdplatform. Hij wordt door het platform aangestuurd en zo wordt er invulling gegeven aan de werkzaamheden. Tevens is hij een luisterend oor voor de jeugdplatformleden en kan hij dat ook zijn voor de kinderen, jongeren en betrokken ouders.

“Wat de toekomst brengen moge”

De rode draad binnen het beleid van het jeugdwerk is het beste te omschrijven als: “Omzien naar elkaar, binnen de mogelijkheden die er zijn.”

We zien het beleidsplan als een kapstok, waaraan we al doende ‘de wezenlijke onderdelen willen hangen’. Het is de Geest die met ‘jeugd’ waait en zo inspireert en in beweging brengt. De punten van aandacht:

1. Het continueren van het bestaande werk: kinder-, basis- en tienercatechese, jeugddiensten en kinderen, jongeren en ouders betrekken bij hoogtijdagen en activiteiten.
2. Contact houden met de PC-basisscholen in Noordwijk en zoeken naar samenwerking daarmee. Wat dat betreft hebben we te maken met veranderende tijden. Hoe ga je daarmee om, is de vraag. De PC-scholen in Noordwijk oriënteren zich op die vraag m.b.t. de samenwerking met onze gemeente. Het is ook goed om ook onszelf deze vraag te blijven stellen.
3. Lijnen verstevigen/hernieuwen binnen de PGN en daarbuiten: Windkracht, GJV, scholen, etc. met daarin focus op samenbindende activiteiten als musical en Kirchentag.
4. Zoeken naar variatie in vieringen en activiteiten.
5. Progressieve vieringen voor jong en oud om de jeugd binnenboord te houden/trekken. We denken aan diensten op bijvoorbeeld alternatieve tijdstippen en plaats voor muziekkeuzes van de jeugd in de reguliere diensten (zie ook de paragraaf over muziek). We willen aan Lighthouse-vieringen gestalte geven naast de bestaande kliederkerk, overstapdienst en theaterdienst.
Omdat kerkdiensten geen drempels zouden moeten hebben, willen we af van de term “dienst van jong en oud”. Iedereen is sowieso welkom.
6. Verscheidene platformen aanbieden met sociale verbinding als basis.
7. Meegaan met veranderende tijden, zowel binnen onze gemeente als in samenwerking met partners buiten onze gemeente.
8. Kindernevendienst: Hoe dat vorm en inhoud te geven? Het is goed om het animo bij de ouders en betrokkenen te blijven peilen, ook nu de kindernevendienst een moeilijke tijd doormaakt.

9. Verder wordt de bestaande samenwerking met de diaconie (zoals het Paasgroeten, schrijven aan gevangenen) gecontinueerd en daarbij wellicht nieuwe wegen gezocht.

V. WINDKRACHT

Nadat een lange vacatureperiode en de Corona-crisis het een en ander aan energie en betrokken mensen heeft doen weglekken, is het, wat Windkracht 3pt0 betreft, tijd voor een nieuwe plaatsbepaling, een effectievere werkwijze en hernieuwde stippen aan de horizon. Windkracht 3pt0 ziet zichzelf nadrukkelijk als onderdeel van de Protestantse Gemeente Noordwijk en stelt daarom geen eigen beleidsplan op. Dat de Protestantse Gemeente Noordwijk financiële en fysieke middelen beschikbaar stelt voor een plek als Windkracht3pt0 is bijzonder. Daarmee speelt PGN in op de geseclariseerde samenleving en biedt een plek aan mensen die op andere manieren betekenis willen geven aan hun (geloofs)overtuiging.

Windkracht 3pt0 ziet zichzelf als een WAARDEVOLLE ONTMOETINGSPLEK waar verdiepende activiteiten worden ontplooid voor iedereen die zich aangesproken voelt. Daarvoor onderhoudt het live én online contact met een netwerk van mensen, speelt het maatschappelijk betrokken in op acute ontwikkelingen en streeft ernaar om mensen te inspireren, te bemoedigen en/of te ondersteunen. Dit doen wij vanuit onze kernwaarden.

- *Geloof, spiritualiteit en zingeving*: Windkracht3pt0 organiseert haar aanbod vanuit de Protestants Christelijke traditie met een open blik naar buiten gericht. Mensen met verschillende (geloofs)overtuigingen kunnen zich aangesproken voelen en dus betrokken zijn.
- *Verdieping*: wat zie je gebeuren? Waaraan zie je dat? Wat is er nog meer te ontdekken? Door aanbod, ervaren, observeren en ontmoeten geeft Windkracht3pt0 ruimte tot verdieping van het persoonlijk leven.
- *Veiligheid*: in de vertrouwde omgeving van het Windkrachthuis is er een plek en ruimte voor ontmoeting, ‘open minded’ en respectvol naar elkaar.
- *Maatschappelijk betrokken*: Windkracht3pt0 gaat regelmatig de samenwerking aan met maatschappelijke en religieuze organisaties in de gemeente Noordwijk.
- *Verbinding*: door de open blik naar buiten te richten en mensen van verschillende pluimages te ontmoeten, vinden we de verbindende factoren binnen de Noordwijkse samenleving en proberen deze te versterken.
- *Inspiratie*: Windkracht3pt0 wil een WAARDEVOLLE ONTMOETINGSPLEK zijn waar mensen zich kunnen opladen en inspiratie opdoen om mee te nemen in het dagelijkse leven.

Terwijl wij ons qua aanbod en profilering op de middengroep richten, communiceren wij dit niet expliciet naar buiten toe. Ongeacht de formele leeftijd is iedereen binnen en buiten de PGN die zich aangesproken voelt welkom.

Gezien deze plaatsbepaling, maar ook vanwege de dunnere personele bezetting, gaan we ons de komende tijd lossier en pragmatischer organiseren, met minder beslag op tijd en energie van werkgroep leden. In plaats van regelmatige vergaderingen gaan wij meer informeel, via de app-groep afspreken. In de toekomst zullen we één of twee keer per seizoen een inspiratieavond organiseren (“Brainstorm-avonden”) waar mensen ideeën voor events kunnen inbrengen. Van daaruit wordt het aanbod vastgesteld en worden derden uitgenodigd om een activiteit (mede) te organiseren. Het doel hiervan is om mensen de mogelijkheid te bieden zich meer op projectbasis in plaats van structureel met Windkracht te verbinden. Het aanbod van Windkracht3pt0 zal gegoten worden in vieringen (2 à 3 keer per jaar), verdiepingsavonden en events. Tevens zal Windkracht3pt0 inspelen op actuele ontwikkelingen op lokaal, landelijk en mondiaal niveau. Windkracht3pt0 wil daarin een plek bieden om emoties en standpunten met elkaar te kunnen delen. Het wekelijks openstellen van de Buurtkerk voor avondgebed en de maandelijkse Catches zijn een structureel onderdeel van ons aanbod.

Omdat de doelgroep van Jeugd en de GJV aan onze doelgroep grenst en deels overlapt, zullen wij zoeken naar mogelijkheden tot een groeiende, intensiverende samenwerking met Jeugd en de GJV.

Om de verbinding binnen de kerngroep van Windkracht 3pt0 te behouden, organiseert de kerngroep twee keer per jaar een Windkrachtdag. De voorzitter en predikant zullen maandelijks overleggen om

lopende zaken te bewaken en vooruit te kijken naar voorzieningen die nodig zijn op de middellange termijn.

VI. BINNEN DEGELIJKE, MAAR OOK FLEXIBELE BESTUURLIJKE KADERS

Onze gemeente kent een duidelijke bestuursstructuur. In de plaatselijke regelingen staat helder omschreven welke verantwoordelijkheden op de verschillende bestuurslagen worden gedragen en hoe de ambten dienen te worden ingevuld.³ Uiteraard houden we ons hieraan. Als geloofsgemeenschap die zich voluit beweegt binnen de protestantse traditie, zijn we laagambtelijk georganiseerd in een werkgroepenstructuur die allerlei aandachtsgebieden in beeld brengt. In de kleine kerkenraad wordt zorggedragen voor een goede afstemming tussen verschillende taak- en leeftijdsgroepen. Vertegenwoordigers uit verschillende werkgroepen maken deel uit van deze vergadering: een aantal daarvan is ambtsdrager, maar lang niet allemaal. Wel heeft iedereen de gelofte tot geheimhouding afgelegd. In de afgelopen jaren is gebleken dat het steeds moeizamer wordt om sleutelfuncties te vervullen voor een ambtstermijn van minimaal vier jaar (bijv. scriba, voorzitter, ouderling). *Dit vraagt wellicht om een andere insteek en verandering in ambtsdenken en vooral ook om te bezien hoe wij ons hierin verhouden tot de regelgeving vanuit de kerkorde.*

In de afgelopen jaren zijn belangrijke stappen gezet met betrekking tot het beleid rond de Veilige kerk. Nu is het zaak om de vinger aan de pols te houden en er als kerkenraad voor te zorgen dat dit beleid onder de aandacht blijft.⁴

VII ... EN EEN VOORTDURENDE AANDACHT VOOR DUURZAAMHEID

Als kerkelijke gemeenschap hechten we grote waarde aan een duurzame levensstijl. We stimuleren de gemeenteleden om daar in hun eigen leefsituatie zoveel mogelijk mee aan de slag te gaan. Ook binnen onze organisatie willen we onze gebouwen en activiteiten zodanig inrichten dat de schepping zo min mogelijk wordt belast en liefst wordt opgebouwd. Verduurzaming kan op allerlei manieren: vermindering van betegeling rond onze gebouwen, goede isolatie om zo energiezuinig mogelijk te verwarmen, insectenvriendelijke beplanting in onze tuinen, het aanleggen van rainblocks om zoveel mogelijk regenwater te gebruiken voor het begieten van planten, vermindering van het gebruik van schoonmaakmiddelen etc. Via de website www.groenekerkerk.nl worden vele tips gegeven om verduurzaming van onze kerk te stimuleren.

WAT IS NODIG?

Er is al veel gedaan op het gebied van zonnepanelen en verwarming. Maar het is ook de verantwoordelijkheid van de kerk om hier voortdurend mee bezig te blijven. Onder toezicht van het College van Kerkrentmeesters wordt daarom nagegaan waar en hoe er verdere gewerkt kan worden aan verduurzaming van de protestantse wijkgemeente Noordwijk. Dat kan bijvoorbeeld door middel van een commissie die hier voortvarend mee aan de slag gaat. Deze commissie zou kunnen bekijken hoe aanbevelingen vanuit het platform van de Groene kerk in onze gemeente geïmplementeerd kunnen worden en ook contact kunnen zoeken met een professionele partij die een duurzaamheidsscan doet voor onze gebouwen en advies geeft over mogelijke vervolgstappen.

VIII. COMMUNICATIE EN PUBLIC RELATIONS

Aan communicatie en PR wordt vorm en inhoud gegeven d.m.v. de Kerkwijzer, Zondagsbrief, mailings, gemeenteberaden, website en sociale media. Ook via de lokale pers en met andere externe

³ *Plaatselijke regeling ten behoeve van het leven en werken van de wijkgemeente Noordwijk van de Protestantse gemeente te Noordwijk*, vastgesteld in 2019

⁴ *Zie Notitie veilige kerk*

partners en betrokkenen wordt er gecommuniceerd. Een en ander wordt gepland, gecoördineerd en uitgevoerd door de Werkgroep Communicatie.

De pandemie heeft bewezen, dat *online*-communicatie veel meerwaarde heeft. Daar waar niet fysiek samengekomen kon worden, werden online middelen als *livestreams* of *Zoom* ingezet – waarbij dan ook heel eenvoudig mensen buiten onze gemeente én gemeenteleden die even elders zijn kunnen aanschuiven. De pandemie heeft ons echter ook geleerd dat de fysieke ontmoeting zeer gewenst is en blijft. Toch zullen ook in de toekomst bepaalde digitale communicatiekanalen van meerwaarde blijven, vooral richting de buitenwereld en mensen die (tijdelijk) vieringen, activiteiten of vergaderingen niet bij kunnen wonen.

Voor een op de huidige tijd en de toekomst toegesneden communicatie verdient de komende jaren een versnelde verandering van communicatiemiddelen aanbeveling. Om de jongere generaties betrokken te houden en hen te laten weten wat er speelt in en om de kerk zijn digitale communicatiekanalen van groot en nog steeds groeiend belang.

WAT IS NODIG?

Allereerst uiteraard een toegankelijke, overzichtelijke en actuele website, die het voorportaal is van alles wat er reilt en zeilt in (en om) de PG Noordwijk en die ook goed op mobiele apparaten geraadpleegd kan worden. Vooral voor het buitenperspectief is de website vaak het eerste wat iemand over onze gemeente ziet/leest. Daarom zijn begrijpelijkheid, toegankelijkheid en laagdrempeligheid hier kernwoorden. Over de vraag hoe onze website de komende jaren ook meer servicegericht kan worden, zal nagedacht moeten worden.

Met de blik op de jongere generatie, zowel binnen als ook buiten de gemeente, lijkt een snelle en duidelijke vergroting van onze aanwezigheid op de diverse *social-media-platforms* van groot belang, óók als mogelijkheid tot integratie van andere communicatiekanalen. Maar vooral is het voor de komende jaren een belangrijke uitdaging om ook online PGN-gemeenschappen op te bouwen: om dus de sociale media ook echt sociaal te gebruiken, om verbindingen met mensen aan te gaan.

IX. VRIJWILLIGERS

STAND VAN ZAKEN

De protestantse wijkgemeente Noordwijk mag zich verheugen in een grote groep vrijwilligers op allerlei gebieden van het gemeente zijn. We kunnen bij de in dit beleidsplan besproken deelgebieden van onze kerkgemeenschap bijvoorbeeld denken aan het volgende:

Vieren: kostersgroepen, koffieteam, technisch team, gastheren/-vrouwen, muziekvrijwilligers, kindernevendienstvrijwilligers, kinderoppasvrijwilligers, Lighthouse vrijwilligers, werkgroep leden vieringen, ambtsdragers...

Ontmoeting en bezinning: werkgroep leden Ontmoeting en Bezinning, kook- en bedienvrijwilligers, vrijwilligers kledingcafé, vrijwilligers kringenwerk...

Pastoraat: wijkteams met coördinatoren (leden werkgroep pastoraat) en contactpersonen, bezoekvrijwilligers woonzorgcentra, pastorale ouderling(en)...

Diaconaat: Diakenen, maaltijdvrijwilligers, vrijwilligers diaconale projecten, vrijwilligers schuldhulpmaatje en fietsmaatje, vrijwilligers kerstattenties en –pakketten, vrijwilligers opvang Oekraïense vluchtelingen...

Windkrachthuis en Windkracht 3pt0: beheerder, vrijwilligers kerngroep Windkracht 3pt0...

Jeugd: jeugdplatform, bestuur GJV, vrijwilligers jeugdactiviteiten...

Bestuur: Ambtsdragers en leden van kleine kerkenraad en wijkkerkenraad en Algemene Kerkenraad, kerkrentmeesters...

Communicatie: leden werkgroep communicatie, redactie Kerkwijzer, webmaster, beheerder zondagsbrief en kerkmail...

Er zijn natuurlijk vrijwilligers die op verschillende gebieden tegelijk taken vervullen, maar er zijn ook incidentele vrijwilligers bij afzonderlijke korte projecten die hierboven niet genoemd zijn. De conclusie kan zijn dat er veel handen zijn die helpen, maar ook dat de grote meerderheid van de vrijwilligers 60 jaar of ouder is.

Een toenemend probleem is dat bepaalde kerntaken moeilijk te vervullen zijn. Ambten zoals ouderling-voorzitter en ouderling-scriba en pastoraal ouderling dreigen na aftreden vacant te blijven. Er zijn allerlei pogingen gedaan om hierin verandering te brengen, maar het blijft een lastige kwestie.

Ook de middengroep (on der de 60 jaar) is vaak lastig bereikbaar voor functies die meer tijd en inzet vragen en voor een langere termijn, bijvoorbeeld de ambtstermijn van vier jaar, moeten worden aangegaan. De keerzijde hiervan is dat zittende ambtsdragers overvraagd dreigen te worden en het gevoel krijgen dat ze de gemeente in de steek laten als ze aftreden en dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn.

WAT IS NODIG?

Allereerst is het natuurlijk belangrijk dat vrijwilligers zich gewaardeerd voelen en bevestigd worden in hun taak. De waardering wordt tot uitdrukking gebracht door jaarlijks een vrijwilligersavond met een leuk programma aan te bieden en door iemand die aftreedt met een klein gebaar of presentje te bedanken. Voor dat laatste heeft het College van Kerkrentmeesters beleid vastgesteld.

Van belang is ook dat een vrijwilliger niet in een taak 'geperst' wordt, maar dat de taak zo nodig aan de vrijwilliger wordt aangepast, zodat deze met plezier vervuld kan worden. Het is een goed streven om een taak bij iemands talenten en kwaliteiten te laten aansluiten. Ambten en taken moeten als zinvol en prettig ervaren worden, iets waarvan je opknapt en niet op afknapt.

Dit beleidsplan moet er niet toe leiden dat er veel meer taken vervuld moeten worden dan er nu zijn, omdat waarschijnlijk het plafond aan beschikbare mensen al min of meer bereikt is. De kunst is om taken om te buigen in de gewenste beleidsrichting en niet meer te doen, maar zo nodig dingen anders te doen. En als er op een bepaald gebied meer gedaan moet worden, dan zou dat gecompenseerd moeten worden door op een ander gebied minder te doen. Beter minder dingen goed doen dan teveel dingen half.

Daarom moet zo nodig onderzocht worden of geschikte mensen die bepaalde taken verrichten ook zouden kunnen overstappen naar noodzakelijke kerntaken (zoals voorzitter en scriba), waarbij desnoods het offer gebracht moet worden om de verlaten taak voor een tijd te laten rusten. Een goede prioriteitenstelling is daarom nodig.

X. COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS

De financiële situatie van de wijkgemeente is momenteel gezond. Dit is mede te danken aan het huidige vermogen en de verhuur van diverse woningen waarover de wijkgemeente beschikt.

Vierplaatsen:

De meerjarenbegroting gaat er vooralsnog vanuit dat beide vierplaatsen, te weten Oude Jeroenskerk en Buurtkerk, t/m 2028 gebruikt zullen worden.

Voorgangers:

Bij vertrek of emeritaat van een predikant zal aan de hand van het aantal pastorale eenheden en de dan actuele financiële situatie, advies aan de wijkkerkenraad worden uitgebracht met betrekking tot de (gedeeltelijke) vervulling van de vacature.

Vermogen:

In de komende periode zal worden ingeteerd op het vermogen als gevolg van de dalende vaste vrijwillige bijdragen en het afnemend aantal (met name oudere) gemeenteleden. Om dit enigszins te beperken zal een gedeelte van vermogen van de wijkgemeente in de komende periode duurzaam belegd gaan worden in effecten, deposito's, participaties en andere alternatieven.

Woningen:

Onderzocht wordt hoe om te gaan met de diverse woningen (oud pastorieën) die nu tegen marktconforme prijzen worden verhuurd. Daarbij kan gedacht worden aan verkoop van een woning en de opbrengst te investeren in sociale huurwoningen waar in Noordwijk een groot gebrek aan is.

Werkgroepen/colleges:

Voor investeringen ten behoeve van benodigdheden voor vieringen, aanpassingen aan gebouwen, apparatuur, IT-faciliteiten of communicatiemiddelen zal eerst overleg met het College van Kerkrentmeesters worden gehouden om financiële consequenties te beoordelen.